

L'HEREU

ELS ARTISTES EN LA INTIMITAT
Avui es posa aquest trajo; ¿quin trajo's posarà demà?

Quan un polític no té cultura i's veu obligat a parlar sobre una matèria que no domina ni entén, recorreix a les estridències i a les paraules groixudes. I això precisament és lo que ha fet en Pau Iglesias al pendre part en el debat del Marroc. No escatirem nosaltres si lo que ha dit és cert o no és cert, però sí farem constar que ha pretengut desviar el curs del debat, portant-lo per camins perillosos, i mostrant-se, com sempre, inhàbil i inoportú. En Pau Iglesias no té aptituds per a donar orientacions al problema del Marroc, ni suficient criteri per a cercar solucions dignes i honoroses per a Espanya.

Comprenem perfectament que'ls socialistes que no aspiren a governar, sien radicals i combatin tota obra de govern, però no'ns expliquem que imiti'ls seus procediments el partit republicà, que pretén destruir l'actual regisme i entronitzar els ideals, que, segons els admiradors de les doctrines democràtiques que sustenten els republicans, són la panacea anyorada i volguda per tots els mortals, que ha de remeiar els mals que afligeixen a l'humanitat agitada i adolorida. I diem que no sabem explicar-nos la irreflexió i la pruija d'amarar de radicalisme la intel·ligència dels obrers, perquè demà que logressin arribar a la fita de les seves aspiracions i veiessin triomfar els ideals que persegueixen, forçosament se veurien obligats a parlar a l'obrer d'una manera totalment oposada, i haurien d'imposar-se per a fer respectar les lleis, perquè un poble sense lleis, és una nau sense timó. Si els republicans triomfessin, totes les multituds que avui segueixen les seves peïjades, i magnanimament els hi ofereixen la sang de les seves venes i la força del seu braç, se revoltarien folles d'indignació contra d'ells, i clamarien venjança. Si's logrés a Espanya implantar-ne la república, els seus primers enemics serien els que avui més treballen per la seva implantació. La història dels pobles ens ho demostra.

Els republicans han explotat sempre l'ignorància i la bona fe del poble, i han pretingut triomfar valent-se de la violència. Per obtenir popularitat se valen de tots els medis, sense tenir en compte que'l radicalisme exagerat no porta mai a la victòria, i si arriba a triomfar, el seu triomf és efímer. Els republicans poden fàcilment captar-se les simpaties del poble, perquè parteixen sempre de bases falses, i'ls hi prometen coses irrealitzables, que ells ja saben mai podran assolir. Una mediocritat, un home mitjanament instruit, pot ésser convertit en ídol de les masses radicals. El radical fomenta odis, adula a l'obrer, i procura fer-li veure les injustícies que comet la socie-

tat amb els oprimits i amb els desheredats de la fortuna. Què té d'estrany, doncs, que logrin que'l poble l'segueixi cegament! Que penetri en el interior d'una presó tenebrosa, l'home més humil i petit de la terra, i que digui a tots els desgraciats que viu i tristement reïx endins, desitjant que ben tost arriui el dia de la seva llibertat, que ell podrà llibertar-los i fornar-los-hi la alegría perduda, i ja veureu com obriran desmesuradament els ulls, i un somris florirà en els seus llavis, i exclamaràn entusiàsticament, folls d'alegría: lliberteu-nos, senyor, que nosaltres creiem que tú!...

I això, precisament, és lo que fan i han fet sempre, ls homes que pomposament s'anomenen avençats. Ells saben que l'obrer pateix i que per ells podria ésser la vida més amable i exploten ignominiosament la seva desgracia.

Sí, senyors republicans, que'ls obrers són dignes de obtenir concessions, que'ls permetin atendre a les necessitats més ineludibles de la vida, però no pels camins que vosaltres els porteu, sino per uns altres totalment oposats.

En Pau Iglesias, vol erigir-se en representant de l'obrer, i per a captar-se les seves simpaties, ha volgut demostrar-se extremadament radical. Llàstima que'l poble sempre adori un ídol... Pobre gent!... Fins els més exaltats, els més indòmits, els que més aversió senten per tot lo que significa tirania i esclavatge, tenen un ídol. Quan a les darreries del segle XVIII esclatà la revolució francesa, digueren els ciutadans lliures que rebutjaven tota tirania; i després de cometre un seguit de crims abominables, de satisfer totes les baixes passions i tots els odis que cobejaven dintre el cor, Napoleón, el geni de la guerra, arborà la bandera francesa, i fent-los recórrer llunyes terres ab l'arma a la mà, els feu cridar obedients i sumisos: Visca l'Emperador!...

Quan el poble pensi i mediti i tingui suficient cultura per a obtenir el seu millorament sense imposicions ni violències de cap mena, cauràn els vells ídols i no seràn escoltats els falsos redemptors.

En Pau Iglesias enganya al poble, i amb el seu violent i extemporani discurs, ha demostrat palesament, no voler que'l problema del Marroc se discuteixi patriòticament i des d'un punt de vista enlairat. En Pau Iglesias i la majoria dels republicans prefereixen l'escàndol i les discussions apassionades. Quina diferència més gran existeix entre ells i nosaltres!... L'il·lustre Cambó ha sapigut donar lliçons de patriotisme a tots els diputats baladrers que sempre tenen el sant nom de patria als llavis i la profanen constantment. El triomf d'en Cambó ha sigut el triomf de la Escola de la «Lliga». Aquest és el nostre catalanisme. La nostra actuació és constructiva. Algú potser creurà que no existeix el catalanisme, perquè no fem ostentació dels nostres ideals en les places públiques, i procurem evitar tota estridència. Ah! an els que això pensen, us direm que tota idea nova que comença a germinar, motiva grans convulsions socials; però quan aquesta arriba

a la seva plenitud, no necessita estridències per al seu esbandiment.

Avui el nostre catalanisme consisteix en lograr que sia més sòlida la nostra cultura; en conèixer el nostre passat per a arribar a la reconstitució de la nacionalitat catalana; en foragitar del nostre idioma totes les corrupteles de llenguatge que l'enlletgeixen: en enaltir, com se mereixen, el nostre art i la nostra gloriosa literatura, en servir les costums i tradicions que's caracteritzen i'ns dona fesomfa

propia entre els demés pobles de la terra.

Estimem per damunt de tot a nostra mare Catalunya; però no volem que'ns sia donat ço que demanem, per la violència. Eduquem el poble, catalanitzem-lo, edifiquem pedra sobre pedra, mentre els nostres enemics polítics s'entretenen discutint quina forma de govern es la millor, sense tenir en compte que'ls únics que poden lograr que un poble sia gran, ric i poderós, són els bons governants,

CIVERETTA.

De cop i volta

Are sí que a Mossèn Cinto
li faràn el Monument...
Per més, que tantes vegades
s'ha dit des de fa tant temps,
que amb primera pedra, o sense,
no hi tinc encara gran fè...
Jo, fins que vegi l'estàtua,
(que'm perdonin) no ho creuré.
[Ha tingut sort malestruga,
mort i tot, En Verdaguer!
El monument falment sembla
que no'l mereixi; al revés
de tants polítics i sabis
d'Ateneu o de Congrés
que en vida ja'ls monumenten
a una plaça, o a un passeig,
i molts han de preguntar-li
a l'urbà o a algún agent:
—¿Qui era aquest que està tant *tiesso*?;
puix molta gent diu: —[No ho sé!—

Era indigne, trist, ridícol
i vergonyós en extrem
que al Geni de la Poesia,
Mestre dels mestres, l'excels
glosador dels més puríssims
i divinals sentiments;
al trobare de la Patria
més sublim de nostres temps;
al Dant de la nostra terra;
al gran Virgili modern,
tant regatejat fins ara
li hagi estat el Monument,
com si d'una mitjanja
o d'un rimaire's tractés
autor de versots d'encàrrec
per *romanços* o *couplets*.

[Al·leluia, Mossèn Cinto!
[Hossanna, immens Verdaguer!
Ja està la primera pedra
posada del monument...
Emprò, per un d'aquells cassos
que fòs obra com la Séu
o la Sagrada Família
que ningú llestes veurém,
els que tant us veneràvem
com si fóssiu un santet,
ja tenim dins del cor nostre
el vostre monument fet,
de quan el vol emprenguéreu
des de Vallvidrera al Cel.

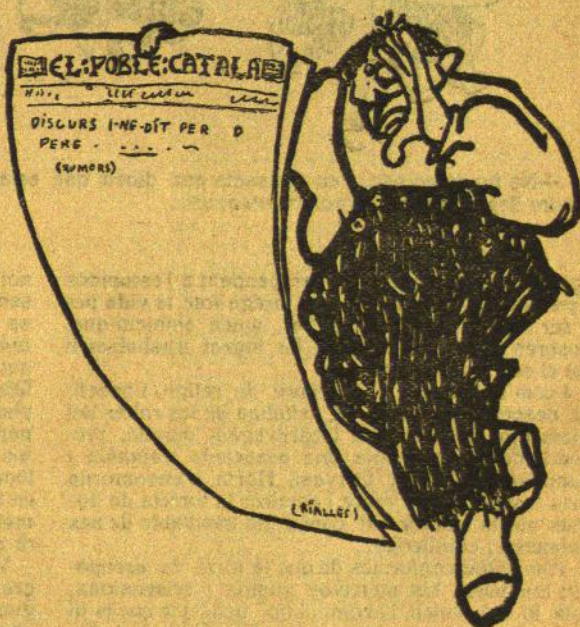
Els túnels de la Reforma
diu que ara s'acabaràn;
la *Gran-Via C* molt prompte
diu que's tirarà endavant;
diu que enllestiran les obres

de la Plaça de Tetuan
i a la Plaça de les Glories
un gran impuls donaràn!...
d'altres millores urbanes
diu que [la mar se'n veuràn!...
—Pró qui ho diu?—Es diu que ho diuen
a dintre la Casa Gran...
[Ai, tant-de-bó que tinguéssim
tots un pa que durés tant!

Nostra Mancomunitat
Assamblea ha celebrat;
la primera...
Nostra Patria ha somrigut
recordant lo que ha sigut;
fent semblances de lo que era...

Quan en les CORTS ESPANYOLES
hi han escàndols i taboles,
l'amor *propi* disputant;
aquí en les CORTS CATALANES
hi han abraçades germanes,
[l'AMOR PATRI defensant!!

PEPET DEL CARRIL.

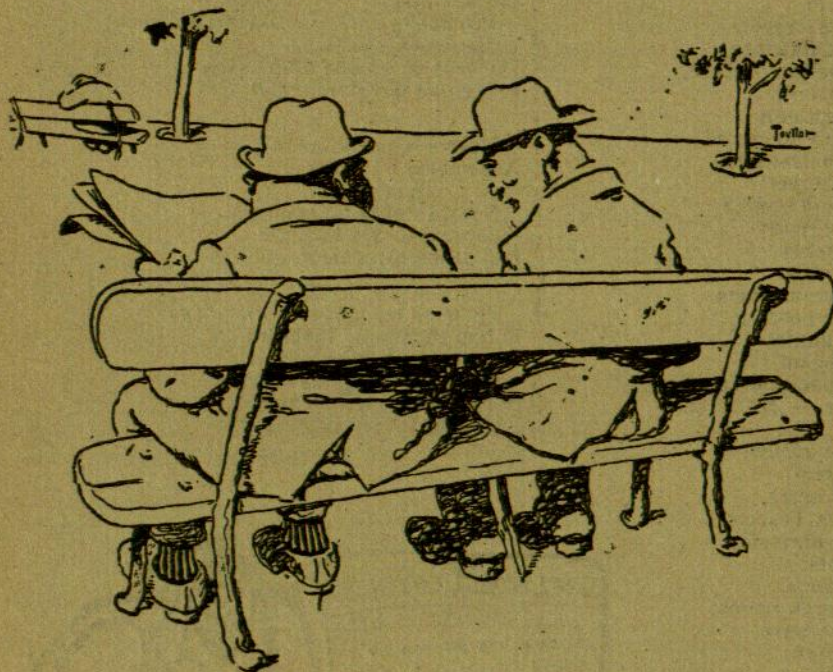
—El *Poble Català* d'avui.. que porta el discurs *entero* i *pronunciado*, pel gran Corominas, sobre la guerra del Marroc!..

Volanderes

Figuretes d'avui dia

El bon burgés barceloní, l'apacible botigueret ciutadà, ja s'ha preocupat de buscar torreta. Ha sentit les primeres angúnies de la calor, s'ha adonat de que ja érem a principis de juny, i ha comprés que per les seves fatxanderies i ambicions de colzejar-se amb acabalats i poderosos, no hi havia més remei que començar a fer correr entre les seves amistats, la nova de que's preparaven per anar a estiuejar a fora.

—Es la moda que'ns hi obliga—ha dit la senyora Tuies o Paula o Sinforosa—verdader prototipo de la dòna xavacana, quina doble qualitat de ridícula i

—No ho comprenc. Tan atrassats que diuen que estàn a Marruecos i tot sovint lleigeixu que *los moros avanza*n.

egoista, ha fet sempre un bon pendant a l'estupidés i pretensió de son marit, que brega tota la vida per a ser un regidor tot ell neutral, única ambició que, després de la dels quartos, ha lograt trasbalsar-li tot el seu ostracisme.

I com qui compleix un deure de religió i benefici, després d'espolsar la neftalina de les robes del diumenge, han emprés l'extravagant parella, precedits del noi i la noia una passejada tranquil·la i sanitària cap a Sant Gervasi, Horta, o encontorns dels Josepets, per veure i admirar la torreta de lloguer que'ls han atraçat com a niu inevitable de ses quimeres i cursileries.

Tots estàn conformes de que la torre es apropòsit; tots tenen els mateixos gustos i pretensions; tots hi especulen l'acomodatíci benestar que'ls hi espera aquella sumtuositat de vida burgesa i *distingida*, que'ls hi reportarà, sols s'ha per una curta temporada, l'acompliment generós d'un somni falguer que de tan temps festeja i persegueix el seu esperit raquític i migra.

Oh quarteto de botiga adotzenada, que les teves ambicions i petulancies son sentides a pleret a pesar de la gran diferència d'anys que't separa!...

Família admirable, calculadora i freda, que no cospa ideals ni perfeccions, i que sols sacrificia adversitats i petiletes, quan pot fer correr llestament la mitja cana o desnivellar en gran manera la balança del comerç.

Quan per primer cop aquestos mitjos-senyors cursis i insignificants, pretenen *passar una temporada a fora*, escarrasant-se per a fer creure que van a l'hisenda propia o a l'heretat somniada, se tornen molt més intractables i superbiosos, i posen més de relleu, generalment, la seva banalitat i corruptela que comença amb una serie de petites ambicions i vanitats facilment comprometedores, a no ser que l'unitat i convivència familiar, ja's cuida les més de les vegades de formular un rictus d'idi-

tisme deplorable, damunt la seva fanfarrina de betes-i-fils de barri de la Reforma, o carnicers de placeta amb acacies i sortidor.

I no és que al dir això, prenguem patró de cap família determinada. Cada any poc més o menys, sorprendem idèntiques cobejances i somnis per l'istil.

El marit s'en va a la torre, primerament, perque la família homana, i després, perquè podrà fruit de la pruija de fer creure que dels seus estalvis i suors, n'heu el repós que desitjava, permetent-se de tant en tant el luxe de canviar la nit de la torre per una juerga a l'Alcazar; la senyora perque espera un bon festeig per la filla a qui veu promesa ja amb un noble de castell i pergamins, i ademés poguer fer la sesta ben tranquila dessota la figuera com si fos al Paradís; i el noi, el

noi estudiant barbamec i corrido de vint anys, consent anar a la torre per tenir uns quants dies d'escassa vigilancia, poguer concórrer al ball de la *Bohemia* i festejar, si pot la tan dalida minyona nova a qui farà un bon regalo perque'l té mig trastocat; i la filla, anèmica poncella que tacleja totes hores un piano de lloguer desafinat, tindrà a la torre forces papers risats per a les flors d'estufa, un jardí de testos i plansons que ja van nèixer sense vida, un colomar petit, petit, que cuidarà a ratos amb el pare, i en les hores d'esplai i d'ilusions, un cosinet entre-maliat que com a príncep blau dels seus amors, li farà un petó d'amagat tot cantant-li tendres romances.

Vesteig molt, no hi ha dubte, tot això; són les grans ambicions que aquestes dies hem notat en algunes famílies divertides—la diversió li veiem nosaltres—que sospiren per una torreta d'arrabal, uns cupons que mai s'acabin, les accions d'un banc famós, i sobretot, una gran vida de reis, una gran vida regalada!...

AMALI BERNAL

—Usted señora, es Xirgú, con acento. o sin él?
—Y ahora! Huya de aquí... hombre. Yo soy Xirgu sin asiento.

Rims de lloança

Amb cosa de quatre dies
per a vergonya dels nats
vam veurer construí una plaza
per a les curses de braus
com si no n'hi haguessen massa
amb les que tenfem ja,
mes, es una flor exòtica
pels quins son bons catalans.
Eixos palaus de barbarie
de flamenquisme importat,
que per a desgracia nostra
arrelen com el agràm,
podràn caure el mellor día
per l'esclat dels *dilettants*
en l'entusiasme d'un' hora
que'l poble's crega enganyat
i la tire feta estelles
i'ls maons vage arrencant
i'ls aboque al mig del *ruedo*
i s'en vage dalt a baix
per una *pica* mal dada
o un *pase* mal senyalat.
El poble que té consciencia,
el poble noble i lleal,
qui porta dintre les venes
la sang dels bons catalans

que fulmina el anatema
contra les curses de braus,
se sent are plè de joia
la setmana qu'hem passat.
Poble qui als seus sab honrar-ne
i a sa llengua sab honrar
és poble qui va a la testa
dels pobles adelantats.
Membrant la vinticinquena
del Concurs Universal
que'l vuitanta vuit va fer-se
en nostra hermosa Ciutat
obrint, amorosa, els braços
a tot el progrés mundial
al honrar al gran patrici
qui la feu hermosa i gran,
al home de més empena
en Rius i Taulet, l'honrat,
se va ennoblir a si mateixa
pagant un deute sagrat.
Altre deute quí tenia
Barcelona la Comtal,
també acaba de pagar-ne
el primer carreu colgant
del monument que ha de alçar-se
al poeta nacional,
al qui va cantar «La Atlàntida»,
el qui escrigué els mellors «Cants»,
qui del «Canigó» les aures
nos feu baixar a Ciutat,
qui endreçà a nostra urbs magna
l'«Oda» més sentida i gran,
al anyorat Mossén Cinto,
la nostra àliga capdal.

L'obra magna catalana
de la Mancomunitat,
amb les sessions que celebra
el fonament va posant,
fonament incommovible

d'aquest monument gegant que ha d'aixecar Catalunya al cim de glòria més alt, i si's preocupa de ciències fent escoles especials, també sublima la llengua els «Estudis Catalans» si ahir depurant el lèxic savies normes decretant, avui obrint amb gran pompa les portes de bat a bat de la seva Biblioteca goig i orgull dels catalans, amb sos tinells plens de llibres de ciències, lletres i arts com un rusc de mel puríssima pels que hi van assedegats de nodriment de cultura que és lo qui fa els pobles grans.

Estes obres amb seny fetes, poc a poc i pas a pas son els temples qui perduren segles i segles enllà, no son *plazas* on el poble foll hi corre a emborratxar's, son palaus on la cultura fa tornà els pobles, gegants.

CABALER.

—I vols dir que en Juanito es bon metje, havent acabat la carrera tan jove.

—Oh, no hi fa pas res; aré com aré, només visita a les criatures i aixís va fent pràctica.

Aspiracions d'una bella nena com n'hi ha tantes

La torre de la senyora Antonia semblava aquell día tota un'altra.

Hi havia de visita la senyora Engracia—la Gracieta com li deia la senyora Antonia—i la seva *nena* i era qüestió de celebrar-ho.

L'amistat de les dugues senyores era comparable a la d'Horaci i Virgili i es que, com aquests poetes, també les dugues dames eren dos genis a la seva manera. Totes dugues estaven tipes d'anar a plaça pels altres i totes dugues, havien esdevingut grans senyores. I d'un modo semblant, per cert; medi que'm permetereu que me'l calli.

A les *nenes* se'ls hi havia permès jugar al tennis al jardí mentres les mamàs tenien una interessant conferència sobre'ls temes d'actualitat: els mals de cap d'una casa, els encostipats dels nens i la malacriança de les minyones.

De cara la reixa una nuesa infantil de terriça, feta posar pel difunt espós de la senyora Antonia, amb gran escàndol d'aquesta, en mig d'un estany de tres metres de diàmetre, deixava anar d'un cantí que tenia entre mans un rajolí d'aigua que al caure monòtonament semblava entonar una constant alegria, un cant a la prosa eterna d'aquella «Villa Juanita» (nom de la *nena* gran); lo qual significava un gran aconeteixement, perquè d'ordinari ni una gota n'eixia del broc minúscul de aquell cantí.

Al minvar la claror del día, havia anat minvant de la mateixa manera l'interès del joc del tennis i el de la conversa de les mamàs.

Reunits, aleshores, els dos elements jove i reposat en l'interior de la torre i després de les reglamentaries frases: «que heu disfrutat, eh», «pareu compte, que esteu molt suades» i altres no menys oportunes, acordaren dedicar una estona a les delectacions de l'art (la senyora Antonia i la senyora Engracia a l'enriquir-se s'havien anat tornant artistes). La Juanita va netejar ben bé'l gramofón i sentint un desig de contrariar aquell dicteri que'l poeta italià llençà contra nosaltres—l'àvara pobresa del catalani—obrí de bat a bat les vidrieres de la tribuna per a que'ls veïns gaudissin amb elles del sublim èxtasi d'una audició gramofònica.

Varen estrenar un disc del tango!... però quin tango!... A l'Adelina, la filla de la Gracieta, se li havia gravat per sempre més a la memoria.

Els rellotges dels innombrables convents de Sarrià deixaven caure solemnement vuit batallades, quan les dugues families es despedien al peu de la reixa.

—Que vinguin sovint, deia la senyora Antonia.

—Ai filla, una està tan ocupada, responia la Gracieta, per mes que en el fons lo que li dolia no era el temps que perdía sino els vuitanta cèntims de tramvia, aquells cèntims que havia regatejat tan heròicament quan comprava verdures en la seva juvenesa.

Van anar a peu fins a la Bonanova; en part pels deu cèntims que estalviaven i en part, val a dir-ho, per flairar aquells perfums sensuals que tan poc

abondaven en el seu pis del carrer del Carme.

En el tramvia, l'Adelina, la bella figureta, va pensar per primera vegada a la vida, i això que tenia complets els divuit. I el seu primer pensament va ser com d'enveja: perquè ells no'n podien tenir de torre? qui hi tenia més dret, el difunt espós de la senyora Antonia que havia estat manyà i havia fet la fortuna fabricant portes de ferro, o bé el seu pare que havia estudiat, que si no havia arribat a advocat, com ell aspirava, al fi era procurador dels tribunals?

Va recordar lo que havia sentit a dir una vegada a un cosí seu sobre les injustícies humanes, i va sentir-se gaire be socialista, però li van mancar forces fins per a sostenir la protesta interna i va tornar a ser la víctima resignada, gaire be inconscient; el símbol de la classe neutra. De torre no que no'n tenim, però tenim gramofón, pensava, tot buscant un consol i un engany per a ella mateixa. Però altra volta sorgien les seves aspiracions, encara que ja més moderades: al *menos* tinguéssim la peça del tango! aquell tango que tant li havia agradat!

A l'endemà, tot sopant, s'havia atrevit a insinuar la compra del disc al seu papà.

—Sí fos molt barat!—va respondre-li, i ademés, bé'n tenim prou, per lo poc que les toquem, de peces!

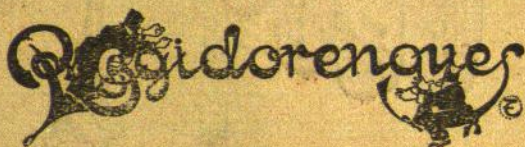
—Es que fins ara ha fet fret, objectà l'Adelina.

Aquella nit, ni'l cosí de les injustícies humanes, que vivia al costat, va poguer estudiar gens, ni'ls veïns toca-sons o matiners van poguer fer el seu fet.

L'Adelina, després d'obrir el balcó que dava a la galeria va posar a la plataforma del gramofón totes les peces que tenien. Troços d'òpera, com «Il Trovatore», «La Sonámbula», «Il Barbieri»; de sarçueles com «La Tempesta», d'operetes, couplets, tot ho anà vomitant desesperadament aquell terrible gramofón.

La pobre bella figureta volia resignar-se de nou, però no podia. No'n trobava cap, cap! com el tango!...

L'HEREU ESCAMPA.

Agafeu un advocat
d'una empresa carroçera,
prò que sigui ben trempat,
car si és tonto de carrera,
no serveix pel meu cuinat.
Afehi-hi un oncle, nat
casi dins d'una cotxera,
començada a tall de saldo,
un istiu molt xafagós
d'aquells temps del *rojo i gualdo*
de les colles de l'arrós,
i pasteu-ne un secretari
o bé feu-ne el que vulgueu
i si no us dic *rê en contrari*
feu-ne un don Santiago Andreu,
bon xicot i dormidor
i tindreu un regidor.

PEP DE L'OLI.

—Jo'm vaig salvar del naufragi del «Titànic».

—Estava vosté a bordo?

—No, capità; per això dic que vaig salvar-me del naufragi...

Tots a l'Aplec de la Sardana

Diumenge vinent dia 7, tindrà lloc a Vallvidrera l'Aplec de la Sardana.

Catalans! Barcelonins tots, no hi manqueu! Es la festa nostra, una de les poques que resten on els cors poden esplaiar-se en català, on les imaginacions poden transportar-se a jorns llunyans on els catalans trobarem a cada pas motiu per a delectar els nostres sentiments més patriòtics.

No hi manqueu! Allà en la bella muntanya de Vallvidrera, tindrà lloc la xamosa festa, embaumada per la sentor dels pins, dessota un cel ben nostre.

Sentireu les suaus melodies de les tonades de la Patria, i veureu en la vall, voltada de verdor, la casa on llençà el darrer sospir el gran poeta Verdaguer.

I el Montserrat desde lluny vos parlarà de nostres gestes gloriuses i oblidareu la lluita quotidiana per la vida i sereu tots uns altres perquè el sentiment de patria vos haurà acaronat dolçament.

Aneu-hi tots! Aneu-hi, que no hi manqui cap català! La nostra dansa nacional es bella i cal conrear-la. Ja en Maragall ho digué:

«... Es la dansa més bella
de totes les dançes que's fan i's desfàn».

No hi manqueu a la nostra festa! A la onada invasora d'impureses que amenaça constantment a la ciutat oposem-hi nosaltres el nostre esforç. Demostrem una vegada més que'l nostre poble té plena

conciència del seu dever i sab conreuar dignament la nostra dansa.

«... La dansa més bella
de totes les danses que's fan i's desfàn».

SEGURET.

Bastonades

Ja hem arribat al nombre 51, que és el fixat de plaç per a arreglar comptes amb els corresponents que no volen pagar els que deuen a L'HEREU.

Sia dit en honor de la veritat que nostre *Villaverde*, ha vingut a retirar-me 7 liquidacions d'altres tants corresponents que, plens d'excuses, això sí, han vingut a pagar.

I justament se m'ha endut, entre elles, les dues amb que pensava fer el *debut*, d'aquet modo nou de cobrar.

De més a més he tingut d'anar al meu maset, perquè'l masover em va escriure que se m'havia mort la vaca més lletera del remat, i els meu llegidors, ja comprendran que la vaca valia més, per a mi que'ls corresponents de L'HEREU que no volen pagar.

I això m'ha ocupat temps, però tot se farà si Deu vol.

I si alguns carters de pobles s'empenyen en fer el gata maula.

¿He dit alguna cosa? Doncs es que m'ha escapat.

Per a pinyes a Madrid.

I per nassos aixafats en Soriano.

¡Renoi! I com les gasta el *ojalatero*. Jo no puc menys que cel'lebrar-ho, i us asseguro que m'agradaria veure la cara d'en Soriano feta un plat soper girat del revés.

I que en Maura xic no va pas badar, ho prova l'estropici fet.

Es veu que té un braç de repetició que va més ràpid que'l meu rellotge.

Que avença mitja hora cada dia, i no hi ha qui l'aturi.

Lo que no aprovaré de cap modo, es que en Maura xic es desafii.

No, Tonet, no; si en Soriano torna a fer el burro, vina'm a veure i jo t'ensenyaré un cop de puny que vaig aprendre al Japó en el meu primer viatge i que no falla mai.

No serà qüestió més que d'una estirada de braç i una arronsada d'espatlles d'ell que caurà com si digués.

Ahí me las han dado todas.

I anem an en Pich, que és un bon Jan a qui jo estimo molt, car em dona sempre materia prima per a les bastonades.

Durant la setmana passada s'han cursat a Madrid quatre telegrams, per l'istil del següent:

«Excmo. Sr. Presidente del Consejo de Ministros.—Prosperidad Barcelona y éxito Exposición Industrias Eléctricas piden continuación en Alcaldía de alcalde

—Mercés, bon amic: quan me retiri del negoci ja premiaré els teus bons serveis...

accidental, de simpatias unánimes.—Francisco Juliá, nombre de Asociación propietarios de Pueblo Nuevo».

No poso els altres, perquè m'han enternit tant, que'ls meus ulls ploren com si m'els hagués fregat amb ceba crua.

Perquè, en veritat, són molt cebes.

Sols afegiré que van firmats per en Comas d'Argemir, en Morató Reig i el Marqués de Barbarà, i que estan redactats amb l'armonium...

Vui dir, amb l'armoniosa llengua d'oro i grana...

Que és la llengua dels Marquesos,
segons diu un llibre antic,
que ara gasten els burgesos,
que voldrien fer de Pich.

I creieu que no puc resistir la tentació de copiar el telegrama del sudit bárbaro, vui dir, Marqués de Barbarà. Diu així:

«Excmo. Sr. Presidente del Consejo de Ministros.—Actual alcalde accidental conviene prosperidad Barcelona continúe frente Alcaldía, cambio produciría perturbación profunda.—Marqués de Barbarà».

¡Deus del Olimpo teatralic
del carrer de Mercaders!
ans que tal canvi animalic
ens faci perdre'ls papers,
al Marqués de Barbaràlic
convertiu-lo en un camàlic
o en Marqués dels Carreters.
I si en Pich no s'estarrufa
¡oh Deus! poseu-li la llufa.

Ho veieu que té tant ençalsar an en Pich?

En la darrera sessió municipal, ja's va permetre encarrar-se amb l'Abadal i renyar-lo perquè defensava un dictàmen de Governació, no sent de la comissió.

Però l'Abadal primer, i en Bofill i Matas després varen actuar de Maura xic aixafant-li moralment els nassos.

I fent-li veure que confonia una banda amb una orquestra.

Però, senyor, de què li ha de venir aquet conelxement del art an en Pich?

Si quant era fadrí... No, ja us ho diré un altre dia.

I us diré d'en Pich artista
una historia verdadera,
quan fou el protagonista
d'una pluja patatera.

Res, que la meua dona està entusiasmada amb els veïns de la plaça del Molí de Girona.

I que si hi tenen un piset per a llogar, que me'l guardin, perquè la meua dona s'ha ficat al cap que amb una plaça aixís s'hi deu estar com a la gloria.

La veritat es que anc que no més s'fa pel bolet que han donat a l'Ajuntament, amb lo de la Mancomunitat, mereixen ja l'immortalitat.

Que'l Municipi no vol ajudar a pagar els gastos dels demés pobles de Catalunya?

Doncs ells no comportaran
que la plaça del Molí,
pagui els gastos que's faran
a la placeta del VI.

L'ullid, encara es pitjor. Verament es un ullid de poll del partit radical.

¡Quin castellà més enfargat el seül!

Després no s'asseia, s'ajassava en llur seient, com s'ajassen aquells que no s'asseuen perquè *natura non dat*...

Toulet

I tot se li tornava mirar al públic, com qui pregunta ¿per què no m'aplaudiu?

El catastròfic Valentí també es d'aquells que s'ajassen, que per quelcom es de la mateixa espècie, i en quelcom s'han de distingir dels demés diputats.

Els quins servan la compostura que exigeix la bona criansa.

I és que aquets tres carcamals quan estàn a l'Assambleia, no més tenen la taleia de mostrar-se radicals.

Però qui més m'admira és en Prat de la Riba.

Amb aquella *bonhomie* tant seva; son rostre plàcid, sempre somrient; aquella infantívola magestat, amb que indulgentment escolta tantes raons o inconveniències com allí s'etziven, sembla talment l'àngel custodi que va acompanyant a Catalunya a cercar el fetge del peix que ha de tornar-li, amb la vista, de l'avenir, la grandesa passada.

Però miri, senyor President, digui als ordenances que quan reparteixin els carmet-los, en guardin alguns pels pobrissons que'ns estem al públic, agafant set de tan tenir la boca tancada.

Perque es terrible no poguer dir un piu ni sisquera a cau d'orella al del costat, sobre tot si hom hi té a l'altre un Moço de l'Esquadra com el que vaig tenir-hi.

Aixís que jo girava'l cap vers la dreta per mormolar un jestà bé! si parlava en Duràn o un ¡qué animal! si parlava el Rio de la Guerra, ja ho sabia, un copet a l'espatlla esquerra i una veu del Moço que'm deia: no's pot «enraonar».

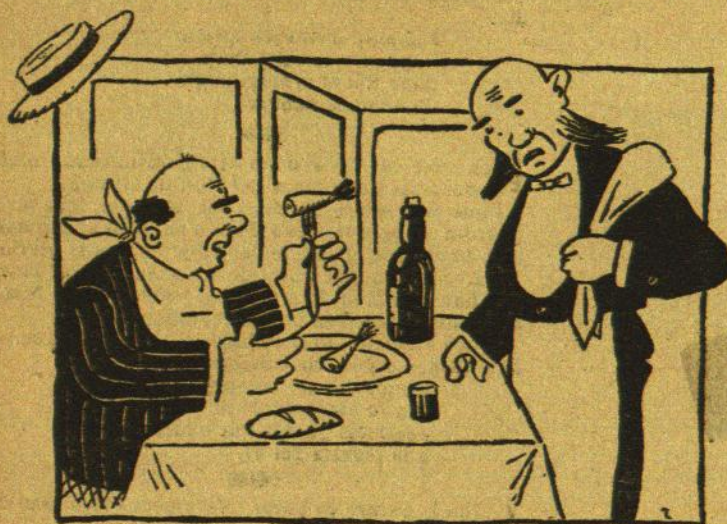
En canvi, a la taula de la premsa, i als sillons dels reformistes i radicals, no'n volgueu més de gatzara i picar de talons i remenament de cadires.

Allí no hi havia Moços de l'Esquadra, però s'hi necessitava tota una Esquadra de Moços.

☛☛☛

Fa fàstic llegir *El Poble Català* de aquets dies.

No res menys que cinc columnes de prosa espessa i menuda, dedica a comentar el discurs d'en Peret, al Congrés, sobre'l Marroc.

—No tenen gust de res, aquestes sardines.

—Mirí... son sardines *al oli*.

—Doncs, a mi'en fan l'efecte com si fossin a la *acuarela*.

Això sí, a cada paragraf hi ha l'acotament de (mormolls)... (ovació als bancs de les esquerres)... (aplaudiments). (Protestes de la majoria)... (Per la cambra corra una esgarrifansa d'esglai)...

Que'l discurs ha causat sensació és una veritat com un temple, car fins les Cancilleries estrangeres s'en han ocupat.

Are lo que no és vritat és que en Pere Corominas tant sols l'hagi pronunciat, que ningú menja sardines si primer no s'han pescat.

Mes en canvi el discurs d'en Cambó, ha sigut un discurs fins allí, aplaudit pels qui han dit ¡Maura, no! com per quants han cridat ¡Maura, sí!

D'AIGA

El Real Club Marítim ha fet la gran festa anyal, les regates internacionals, protegit per a aquell temps tant infernal que ja estem acostumats de cada any.

Hi havia tràngul gros i un vent que esperverava, aquest últim com pot-ser mai l'havíem sentit. Sort que la companyia d'un estòl de noies que dava goig veure, ens feia oblidar totes les intemperancies que sofriem. Cregueu que hi hauràn refredats per dar i per vendre i que'ls metjes tindran que treballar.

A les cinc surtiren els canots de dos remis i patró, prenent-hi part tres bots del Real i tres del Club de mar. El primer lloc el guanyaren esplèndidament els nois del Centre amb la tripulació Boronat-Rigol-Santamaría.

Es corregueren tot seguit unes de canoes pels mariners de guerra. Allò sí que era estirar amb fe i treballar les cent peles.

Després se celebraren les regates de iols. Quatre embarcacions en linia, dos dels nostres, Lyon i Valencia. Rouan no va poguer venir.

La tripulació d'En Margarit, lluitàren amb En Camps de patró, per no poguer-ho fer el primer, que no sé per quines raons, encare que les crec molt possibles, i es clar, el canvi de capità fou per En Bonet com si l'hi hagués sortit un grà'l nas.

Per culpa d'un barco els francesos es vegeren obligats a fer una gran volta, donant lloc a que la lluita quedés sols en les dues tripulacions d'En Camps i Bonet, quedant atrassats els nois de les taronjes i ells.

A l'acabar els dos mil metres queden proclamats campions internacionals i nacionals l'equip Camp, format per Ranzini, Barnola, Reig i Mari. A segon lloc la tripu-

lació Bonet. I bastant després Lyon i València.

Ovació an en Camps i an en Bonet.

Quart acte i últim número. Canoes a dotze remes i patró Campionat de Barcelona.

Sensació abans de sortir, expectació durant la lluita i desil·lusió a l'acabar, de tots els socis del Club de pedra. La Liger, els havia fet la llesca.

La tripulació de can Joanet, en saben molt i ho fan be. Confesso que m'agradaren més que'ls de la Lola. De totes maneres la palliça ha sigut per poca cosa.

Acabades les regates fugirem com un llamp a reaccionar-nos un xic dins l'edifici i amb penes i dolors pogueren recobrar l'estat normal.

A l'abandonar el moll observàrem per dissort nostre, que'l vent parava per moments i que la mar quedava com un llac, però tot havia acabat.

Sempre passa aixís iestic segur que les regates a vela que tenen de fer-se, molts dies es fastigueixaran per falta de bú. Sempre tant oportú.

El Club de Natació Barcelona ha fet córrer el Gran Premi de Pasqua, disputant-se la copa Wertheim. Catorze nadadors sortiren a lluitar corresponent a tres categories.

En Cuadrada ha guanyat novament, que si no m'erro de comptes n'és detentor 38 vegades i les que pensa guanyar-la si Deu li dóna vida i salut.

El Quintana queda primera de segona categoria i a tercera siguié primer Verdemás, el noi del conserge.

Molt bé, però que molt bé. Salut a n'en Cuadrada; a ell aixó de guanyar ja se li ha fet com un mal crònic. Procura conservar-lo i que mai arribi a curar-se aqueix mal que pateix i que tant nom té dóna.

DE LA COSA

El diumenge va jugar-se'l primer partit entre el Barcelona i'l Notts-County, equip professional anglès.

La vinguda dels professionals havia portat revoltat tot l'element deportiu i s'esperava el partit com candeletes creient-se veure un resultat de deu o dotze goals contra'ls de casa. Al finalitzar el match, sols havien entrat dos goals i cap el d'aquí.

Aquest resultat sembla que ha desencoratjat a molts, però els que pensen com cal i tenen un xic més de criteri, varem comprendre que'ls anglesets, son senzillament colossals i que si no varen fer més goals, és perquè no varen volguer.

Varen fer-nos una demostració de que són mestres en el fut-bol i que eren capaços de no deixar tocar pilota a l'equip local.

En Brú, no les tenia pas totes i aixó que li tenien compassió.

Esperem que en els partits següents, nostres

— Diuen que la sort que té d'enamorar a les noies es perquè té labia... jo també tinc l'avia i no'n fan cas.

hostes sabràn oferir-nos una volta més les delícies de son joc marvellós.

CARLITUS.

Acudits

—¿Què té, senyor Ferràn?

—¡Ai, senyor; ¿Què no ho sap?

—Air me vaig trencar una cama.

—Ha d'anar amb cuidado,

—No, senyor, no; amb crosses tinc d'anar.

JOAN TOMÁS.

—Com aniràn vestides aquest istiu les senyores?

—Ah, no sé si serà moda anar vestides...

La companyia que actuava al Tívoli, ha passat a millor vida. Deu l'hagi perdonada. No recordem mai que hagi actuat a Barcelona, una companyia més dolenta, que la que dirigia en Borràs. No comprem com el públic tenia tanta paciència, i s'abs-tenia de protestar en una forma ben ostensible.

Deu meul i quins actors!... No servien ni per re-presentar en societats recreatives.

En Borràs tenia la deria de representar la paro-

dia de «Terra baixa», i a fè que hi està ben malament. Així com representant-la en català no hi ha cap actor que pugui an ell igualar-se, quan la representa en castellà ens fa l'efecte que és un *ba-turro*. La traducció castella-na no té intensitat dramàtica, i sembla més aviat que l'ac-ció's desenrotlli en un poble de Aragó, que no en un poble de Catalunya. Quan en Manelic ve de casar-se, sembla que vagin a apareixer darrera de ell, uns quants tocadors de guitarra i la gent del poble ballant la *jota*. No sabem perquè en Manelic ha de dir *toos* en lloc de dir *to-dos*, i *paee* en lloc de *pare-ce*. Ventura que en Guimerà és un sant varó, que si tin-gués l'orgull que tenen certs autors, no voldria que en Borràs anés pel món, fent la parodia de la seva magnífica obra.

Els crítics provincians que patim a Barcelona deuen ja fet voleiar les campanes al voll..

¡La Xirgu és a Barcelona!! Oh! quin honra per la famí-lia!... Aquesta pobra noia, està creguda que no existeix cap actriu al món, que pos-seexi les aptituds que ella té per a dedicar-se al teatre. Però que no veus, orgulloseta Xirgu, que si féssim compa-racions quedaríes molt peti-ta? Voldràs comparar-te a la Lyda Borelli, a la Vitaliani, a la Tina di Lorenzo, i a la gran tràgica Mimí Aguglia? Ja sé que les comparacions són odioses, però quan se tracta d'una actriu que's creu superior a totes les altres, deuen fer-se en benefici d'e-lla mateixa.

Desprecies el nostre po-ble, i ell precisament és qui t'ha donat un nom i t'ha aplaudit més de lo que devia aplaudir-te.

T'has pres en serio lo que t'han dit quatre autors fracassats que fan de crítics, i no has sapigut com-pendre que eren adulacions per a que tu, agraïda, els hi representessis les seves detestables tradu-cions.

Síes més modesta, Margarida, que per gran que sies, i per molt que't mimi la fortuna i la gloria, moriràs sense deixar rastre, perquè durant la vida no hauràs fet altra cosa que repetir davant del pú-blic, lo que'ls autors, que són els únics que viuen en les seves obres, hauràn volgut que diguessis.

CANTA CLAR.

* * *

ELS CONCERTS DE LA SCHOLA ORPHEÓNICA

Ja sabem nosaltres que'ls simpàtics cantaires, lo mateix que'l mestre Marcet que'ls dirigeix i 'ls por-

ta per camins que condueixen a la popularitat i a gloria, obtindrien un triomf esclatant. Si en el primer concert no obtingueren ja l'aprobació unànim del públic, fou degut a que la secció de senyoretas es excessivament humil i modesta, i té certa por injustificada de cantar en públic. I, diem injustificada, perquè totes tenen una veu molt dolça i ben timbrada i la cara bonica com un pom de flors, i essent tant simpàtiques, és impossible que ho fassin malament.

En els dos concerts restants, la por ha disminuït; i com que les obres estaven molt més ensajades, l'èxit ha sigut molt més gran.

Cap Orfeó de Catalunya, llevat del gloriós «Orfeó Català», s'havia atrevit a cantar obres de tanta empena i que continguin tantes dificultats, com les que han sigut interpretades per la «Schola Orphedonica». Després d'aquests concerts, podem afirmar, que a no trigar gaire, el notable mestre Marcet, haurà lograt que ls simpàtics cantaires que dirigeix, sien reconeguts com els millors de Catalunya.

El segon concert era molt més interessant que'l primer.

La senyoreta Balbina Selga, que és una bona contralt, cantà Melangia de l'Esquerra, i ho feu molt bé, encara que s'abaixà de tò. Si estudia arribarà a ésser una bona cantatriu, doncs té una veu molt entesa i ben timbrada. En Marcet ens feu conèixer una bella composició, titulada «La Moré», que agrada moltíssim. Està molt ben armonitzada, i revela un gran talent musical. Tingué de repetir-se. L'orquestra 'ns donà a conèixer dues composicions de la senyora Narcisa Freixas, bastant fluïxetes. Aquestes dues composicions porten per títol «Decandiment» i «Flors de la terra», essent aquesta superior a aquella.

El «Gloria» de la Missa Solemnis de Beethoven, fou magistralment cantat, obtenint un gran triomf la «Schola» i l'seu notable director. Aquesta obra és difícilíssima, i tal com estan tractades les veus és molt difícil d'interpretar, però en Marcet sapigué vencer totes les dificultats.

El jove violinista A. Quer, obtingué també un gros èxit. Es tracié de un artista de veritable mèrit, que té sobreretes condicions per a arribar al cimall de la gloria. En el concert de Tartini estigué inimitable, essent aplaudit unànimement per tot l'auditori. Si continúa estudiant com ara, arribarà a ésser un virtuós eminent. Es deixeble del mestre Bordas, el qual dirigí amb justesa i acert l'orquestra de corda.

El darrer concert que estava senyalat per el dijous de la setmana passada, fou un acon-teixement. Se donà una audició íntegra de la magistral Missa Solemnis de Beethoven. La «Schola» i'l mestre Marcet, obtingueren un gran triomf.

En el «Gloria» i en

el «Credo» que és aon més se manifesta la inspiració genial i'l gran talent musical del sublim autor de la Novena Sinfonia, demostraren tots els executants, lo que's pot arribar a fer quan se té bona voluntat, i's disposa de un director com en Marcet, que no l'espanten les contrarietats i'ls obstacles, per grans i poderosos que aquests sien.

Felicitem coralment a tots, i'ls encoratgem a seguir pels camins que han emprés, ja que són els únics que condueixen a la celebritat i a la gloria.

El mestre Marcet, se proposà posar ben alta la senyera de Schola i ho ha lograt.

Després de celebrats aquests concerts, al contemplar-la, podem dir: Heus-aquí una Senyera, que simbolitza la fortitut i la fe de uns joves cantaires, que s'han atrevit a retre homenatge a les obres d'inspiració suprema, i han sapigut fer volar l'esperit pels cels més blaus de la idealitat.

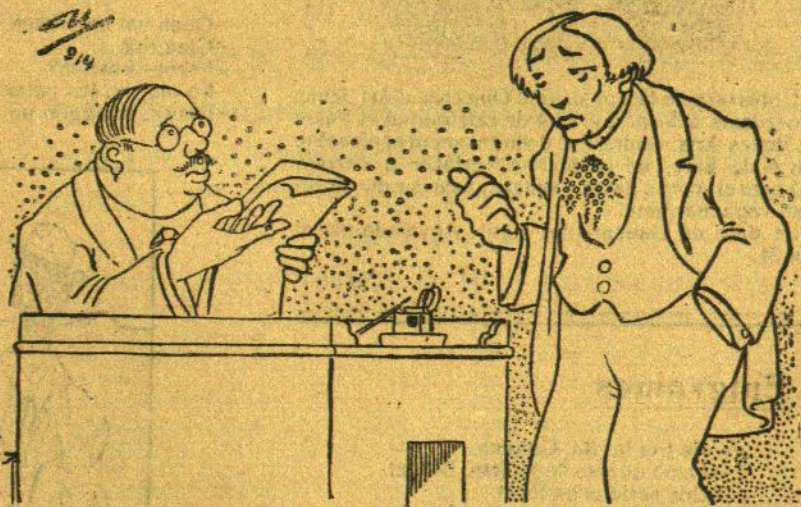
BEMOL.

Debe y Haber

- Pam! pam!—Qui hi ha?—
- Un servidor.
- Qui demana?—El senyor Pi.
- Què vol?—Vinc a cobrar'l ví.
- Esperis... Diu el senyor
- Que ara acaba de sortir.
- Pam! pam!—han trucat, Mercé.
- Què volia?—Soc el manyà
- que vinc a pagà el lloguè.
- Senyora, hi hà'l llogatè.
- Obra, fava; fes-lo entrà.

JOAN TOMÁS.

EL DIR DE LA GENT

- A n'això l'anomena un sonet, de un vers de quatre raiïles? No sab
- vostè que fins la gent diu: Catorce versos dicen forman un soneto...
- ¿Però, vostè fa càs del dir de la gent?...
- ¡¡¡...!!!

DELIRI DE GRANDESES
En Pich.—¿Quànt ne vols de les patilles?